

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Δημοσίου Δικαίου

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

*Ο μετέωρος βηματισμός της μεταναστευτικής πολιτικής
στην Ελλάδα της κρίσης*

17-18 Ιανουαρίου 2013

Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Αθηνών

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Επιστημονική επιτροπή

Δρ. Βασίλης Τσεβρένης, Δικηγόρος, Διδάκτωρ Δημοσίου Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ειδικός Ερευνητής Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ)

Δρ. Θεόδωρος Φούσκας, Κοινωνιολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

ΠΕΜΠΤΗ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013

09.30-10.00 Εγγραφές

10.00-10.30 Καλωσόρισμα και χαιρετισμοί

Γιάννης Πολίτης, Δημοσιογράφος

Πάτροκλος Γεωργιάδης, Γ.Γ. Πολιτικής Προστασίας, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Αντώνης Καϊλής, Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων, Γραφείο Ενημέρωσης στην Ελλάδα, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

10.30-11.45 Κεντρικές ομιλίες:

Άγγελος Συρίγος, Γ.Γ. Πληθυσμού και Κοινωνικής Συνοχής, Υπουργείο Εσωτερικών, Επίκουρος Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής, Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Βασίλης Κικίλιας, Ιατρός, Βουλευτής Α΄ Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας, Επικεφαλής Αντιπολίτευσης Περιφέρειας Αττικής

11.45-12.00 Διάλειμμα

12.00-13.40

1^η Συνεδρία: Ζητήματα πρόσβασης των μεταναστών σε υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής πρόνοιας

Πρόεδρος: **Ελισάβετ Ιωαννίδη**, Κοινωνιολόγος της Υγείας, Τομέας Κοινωνιολογίας, Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας

Χριστόφορος Σκαμνάκης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνικής Διοίκησης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, *Προνοιακή περιθωριοποίηση: Άτυπες διακρίσεις και αποκλεισμοί, λανθάνουσες πτυχές της κοινωνικής προστασίας*

Πατρίνα Παπαρρηγοπούλου-Πεχλιβανίδη, Δικηγόρος, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Νομικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Προστασία της υγείας των μεταναστών*

Μαρίνα Νικόλοβα, Ερευνήτρια, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και **Δρ. Θάνος Μαρούκης**, Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο του Bath, Ηνωμένο Βασίλειο, *Παράτυποι μετανάστες στην Ελλάδα: Αριθμοί και πίεση στο σύστημα υγείας*

Γεώργιος Αναστόπουλος, Οικονομολόγος MSc, Υπ. Διδάκτωρ Οργάνωσης και Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Η προσβασιμότητα και η χρήση υπηρεσιών υγείας από τους μετανάστες στην Ελλάδα: Μια πιλοτική έρευνα*

Ευφροσύνη Μαλεκάκη, Υπ. Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Η πρόσβαση των μεταναστών οικιακών εργατριών στις υπηρεσίες βρεφονηπιακής φροντίδας*

13.40-13.55 Διάλειμμα

13.55-15.35

2^η Συνεδρία: Ζητήματα εκπαίδευσης των μεταναστών

Πρόεδρος: **Ισμήνη Κριάρη**, Καθηγήτρια, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Σπύρος Α. Μοσχονάς, Αναπληρωτής Καθηγητής Γλωσσολογίας και Φιλοσοφίας της Γλώσσας, Τμήμα Επικοινωνίας και Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Η γλώσσα ως εμπόρευμα*

Δρ. Χριστίνα Μίλεση, Κοινωνιολόγος, Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Σχολική Σύμβουλος Δημοτικής Εκπαίδευσης, *Η διαχείριση του «ανήκειν» στη σχολική κοινότητα: έρευνα πεδίου σε Αλβανούς μαθητές στο αστικό περιβάλλον του Πειραιά*

Δρ. Ευαγγελία Καλεράντε, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, *Οικονομική κρίση και εκπαιδευτική πολιτική: Ιδεολογικές και πολιτικές συνέπειες στην εκπαίδευση των μεταναστών*

Δρ. Σταματία Πασχαλιώρη, Νομικός, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, *Ανθρώπινα δικαιώματα και εθελοντισμός: Ο ρόλος τους στον μετριασμό ρατσιστικών συμπεριφορών στον χώρο του ελληνικού σχολείου*

Δρ. Μαρία Δελλατόλα, Ψυχολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Δυσχέρειες ένταξης και προσαρμογής (ημι)νομάδων Τσιγγανοπαίδων στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. Μία παιδαγωγική, κοινωνιολογική και ψυχολογική προσέγγιση*

Βασιλική Πασχαλιώρη, Υπ. Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, Διευθύντρια Δημοτικού Σχολείου, Εκπαιδευτικός, *Προβλήματα συμπεριφοράς αλλοδαπών και Ελλήνων μαθητών στο Δημοτικό σχολείο*

15.35-15.50 Διάλειμμα

15.50-17.30

3^η Συνεδρία: Ζητήματα κοινοτικών οργανώσεων των μεταναστών

Πρόεδρος: **Δρ. Θεόδωρος Φούσκας**, Κοινωνιολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Δρ. Maarouf Alobeid, Συρία, Καρδιολόγος, Εκπρόσωπος του Συλλόγου των Ελεύθερων Συρίων στην Ελλάδα, Μέλος του Εθνικού Συριακού Συμβουλίου, Συριακή αντιπολίτευση εξωτερικού, *Η μετανάστευση των Σύριων στην Ευρώπη λόγω της Συριακής κρίσης*

Yousef Azer Samuel, Αίγυπτος, Πρόεδρος της Ένωσης Αιγυπτίων Εργαζομένων στην Ελλάδα, El Rapta, Μέλος του Συμβουλίου Ένταξης Μεταναστών του Δήμου Αθηναίων και του Ελληνικού Φόρουμ Μεταναστών, *Προβλήματα των μεταναστών από την Αίγυπτο στην Ελλάδα*

Dr. Zainoul Abedin, Μπανγκλαντές, Engineer, President of the Bangladeshi Community in Greece, President of All European Bangladeshi Associations (AEBA), *The conditions of Bangladeshi immigrants in Greece: Issues of work, housing, health care, documents and racism*

Jose Valencia, Φιλιπίνες, Journalist, President of the Unity of Filipino Migrant Workers in Greece/ KASAPI-HELLAS, *What's up with the Filipino migrant community: The challenges and perspectives*

Tonye Briggs, Νιγηρία, Former President of the Nigerian Community in Greece, *Nigerian immigrants in Greece: Contemporary issues*

Syed Mohammad Jamil, Πακιστάν, Πρόεδρος του Πολιτιστικού Συνδέσμου Ελλάδας Πακιστάν (ΠΕΠΕ), *Μετανάστες από το Πακιστάν στην Ελλάδα: Πρόοδοι και οπισθοδρομήσεις*

17.30-18.00

Συμπεράσματα εργασιών Α΄ ημέρας συνεδρίου

Δρ. Βασίλης Τσεβρένης, Δικηγόρος, Διδάκτωρ Δημοσίου Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ειδικός Ερευνητής Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ)

Δρ. Θεόδωρος Φούσκας, Κοινωνιολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2013

09.30-10.00 Εγγραφές

10.00-10.30 Χαιρετισμοί

Σπυρίδων Ι. Φλογαΐτης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Τμήμα Νομικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Διευθυντής Ευρωπαϊκού Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου

Χαράλαμπος Αθανασίου, Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών

10.30-11.45 Κεντρικές ομιλίες:

Προκόπης Παυλόπουλος, Βουλευτής Α΄ Αθηνών της Νέας Δημοκρατίας, πρ. Υπουργός, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Τμήμα Νομικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γιώργος Παπανικολάου, Ευρωβουλευτής της Νέας Δημοκρατίας

Monika Ekström, Head of Sector Political Reporting and Policy Analysis, European Commission, Representation in Greece

Philippe Nelidoff, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Toulouse I Capitole, Γαλλία

11.45-12.00 Διάλειμμα

12.00-13.40

1^η Συνεδρία: Ζητήματα θεσμικού πλαισίου μετανάστευσης και ασύλου

Πρόεδρος: **Νίκος Αλιβιζάτος**, Καθηγητής, Νομική Σχολή, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δρ. Ιωάννης Κωτούλας, Ιστορικός, Ερευνητής του Εργαστηρίου Γεωπολιτισμικών Αναλύσεων, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Το νέο υπόδειγμα απόδοσης ιθαγένειας και οι θεωρητικές αρχές του*

Χρήστος Ροζάκης, Ομότιμος Καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, *Η προβληματική του μεταναστευτικού ζητήματος στις κρίσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*

Δρ. Χαράλαμπος Συνοδινός, Διδάκτωρ Ευρωπαϊκού Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Κινητήρια νομολογία των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων στον τομέα του ασύλου*

Μαρία Βουτσίνου, Δικηγόρος, Ειδικός Επιστήμονας στην Ανεξάρτητη Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», *Μεταναστευτική πολιτική και πολιτική ασύλου στην Ελλάδα: Η εμπειρία του «Συνηγόρου του Πολίτη»*

Μαρία Παπαμηνά, Συντονίστρια Νομικής Υπηρεσίας του Εθνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες (ΕΣΠ), *Η διαδικασία ασύλου και η κράτηση προσώπων που χρήζουν διεθνούς προστασίας*

Μαρία Γαβουνέλη, Επίκουρη Καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου, Τμήμα Νομικής, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, *Κενό συστήματος, κενό προστασίας; - Νέες μορφές μετανάστευσης*

Δρ. Χρήστος Θεοδωρόπουλος, Νομικός, Ειδικός Σύμβουλος, Xenios Dias International Refugee Services, *Mixed Migration Management – Identification and Differential Procedures in Eastern Europe and the Balkans*

13.40-13.55 Διάλειμμα

13.55-15.35

2^η Συνεδρία: Ζητήματα ένταξης και αποκλεισμού των μεταναστών στην Ελλάδα

Πρόεδρος: **Νέστωρ Κουράκης**, Καθηγητής Ποινικών Επιστημών, Τμήμα Νομικής,
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Δέσποινα Β. Παπαδοπούλου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Η κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών στην Ελλάδα: Παρελθόν, παρόν και μέλλον*

Γεώργιος Π. Νικολόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Εγκληματολογίας, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Εγκληματοποίηση των μεταναστευτικών ροών στο «χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης»*

Αναστασία Τσουκαλά, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Εγκληματολογίας, Πανεπιστήμιο Paris 11, Γαλλία, *Επικοινωνιακές (ανα)κατασκευές της εικόνας των μεταναστών στην Ελλάδα του 21ου αιώνα*

Βασίλης Καρύδης, Καθηγητής Εγκληματολογικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Βοηθός «Συνήγορος του Πολίτη», *Μετανάστες και «ηθικοί πανικοί» στην Ελλάδα*

Δρ. Ευαγγελία Βαγενά-Παλαιολόγου, Δικαστής, Εγκληματολόγος, *Νομοθετική και δικαστική αντιμετώπιση μεταναστών*

Δρ. Χαρά Κανκά, Διδάκτωρ Δημοσίου Δικαίου, Πανεπιστήμιο Picardie Jules Verne, Γαλλία, *Η μετανάστευση ως παράγων κατάλυσης της κοινωνικής συνοχής: Ο ρόλος του δικαίου στη διατήρησή της*

Χριστίνα Τσακάλου, Υπ. Διδάκτωρ, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Παροχή υπηρεσιών και διαδικασίες κοινωνικού αποκλεισμού των μεταναστών θυμάτων σεξουαλικής εκμετάλλευσης στην Ελλάδα*

15.35-15.50 Διάλειμμα

15.50-17.30

3^η Συνεδρία: Ζητήματα καθημερινής συνύπαρξης με τους μετανάστες

Πρόεδρος: **Πάυλος Τσίμας**, Δημοσιογράφος

Δρ. Βασίλης Τσεβρένης, Δικηγόρος, Διδάκτωρ Δημοσίου Δικαίου, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ειδικός Ερευνητής Ιδρύματος Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΙΜΔΑ), *Κοινωνική δυσφορία και αναποτελεσματικές πολιτικές μετανάστευσης: Ο κίνδυνος για τη Δημοκρατία στην Ευρώπη*

Δρ. Αλέξανδρος Αφουξενίδης, Κοινωνιολόγος, Ερευνητής, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, *Πολιτική κουλτούρα, ακροδεξιά και μετανάστευση*

Δρ. Ιωάννα Τσίγγανου Διευθύντρια Ερευνών, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, και **Δρ. Διονύσης Μπαλούρδος**, Διευθυντής Ερευνών, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, *Ρατσισμός και ξενοφοβία στην Ελλάδα σήμερα: Πορίσματα ερευνών ΕΚΚΕ*

Δρ. Πάνος Χατζηπροκοπίου, Ερευνητής, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και Διδάσκων του Τμήματος Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, και **Δρ. Βενετία Ευεργέτη**, Ερευνητρια, Πανεπιστήμιο Surrey, Ηνωμένο Βασίλειο, *Διαπραγματεύσεις της θρησκευτικής ποικιλομορφίας στο ελληνικό αστικό τοπίο: Χώροι λατρείας και θρησκευτικές πρακτικές των μουσουλμάνων στην Αθήνα*

Jean-Daniel Colombani, Δημοσιογράφος, Πρόεδρος της Ένωσης Ξένων Δημοσιογράφων Ελλάδας, *Ποιά μεταναστευτική πολιτική; Ευρωπαϊκή, εθνική, κομματική ή τοπική;*

Άγγελος Τραμουντάνης, Ειδικός Λειτουργικός Επιστήμονας, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, *Ενσωμάτωση της δεύτερης γενιάς μεταναστών στην ελληνική κοινωνία: Αποτελέσματα ερευνητικού προγράμματος*

17.30-17.45 Διάλειμμα

17.45-19.25

4^η Συνεδρία: Ζητήματα εργασίας των μεταναστών

Πρόεδρος: **Ιορδάνης Ψημμένος**, Αναπληρωτής Καθηγητής Κοινωνιολογίας, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Διευθυντής Κέντρου Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕ.Κ.ΜΟ.ΚΟ.Π.), Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών

Γιώργος Κοντογιώργης, Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Οικονομική μετανάστευση, ταυτοτική συλλογικότητα και εργασία*

Δρ. Θεόδωρος Φούσκας, Κοινωνιολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Εύρεση ή απώλεια της «κοινότητας» στην πόλη; Οι επιπτώσεις της χαμηλού κύρους εργασίας στη συλλογική οργάνωση των Νιγηριανών μεταναστών στην Αθήνα*

Δρ. Νίκος Ξυπολυτάς, Κοινωνιολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Εργατική συναίνεση στα επαγγέλματα χαμηλού κύρους: Οι «ψευδο-οικογενειακές» σχέσεις των εσωτερικών οικιακών εργατριών*

Δρ. Κατερίνα Βασιλικού, Επιστημονική Συνεργάτης Κέντρου Ερεύνης Ελληνικής Κοινωνίας, Ακαδημία Αθηνών, *Μετανάστριες οικιακές εργάτριες και νέες μορφές οικογενειακής φροντίδας*

Daria Lazarescu, Υπ. Διδάκτωρ, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, *Η έννοια της σταδιοδρομίας μέσα στις υπηρεσίες καθαρισμού: Η περίπτωση των Ρουμάνων μεταναστριών οικιακών εργατριών στην Ελλάδα*

Μικαέλα Μαρούφωφ, Βοηθός Ερευνήτρια, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), *Μετανάστριες χωρίς χαρτιά και οικιακή εργασία στην Ελλάδα*

19.25-19.45

Συμπεράσματα εργασιών Β΄ ημέρας συνεδρίου

Τάσος Γιαννίτσης, Ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, πρ. Υπουργός